

SZERB KÖZTÁRSASÁG
OKTATÁSI, TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUMA,

SZERB BIOLÓGIAI TÁRSASÁG
BIOLÓGIA TESZT AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK VIII. OSZTÁLYA SZÁMÁRA
Községi verseny, 2018. 3. 17.

Kód: _____

Karikázd be a helyes válasz előtti számot!

1. Melyik szerveződési szinten jelennek meg először az abiotikus és a biotikus tényezők is?

- 1) biocönózis
- 2) populáció
- 3) biom
- 4) ökoszisztéma

2. A táplálkozási lánc mely tagjai csökkentik a széndioxid szintet az atmoszférában?

- 1) termelők
- 2) másodlagos fogyasztók
- 3) harmadlagos fogyasztók
- 4) lebontók

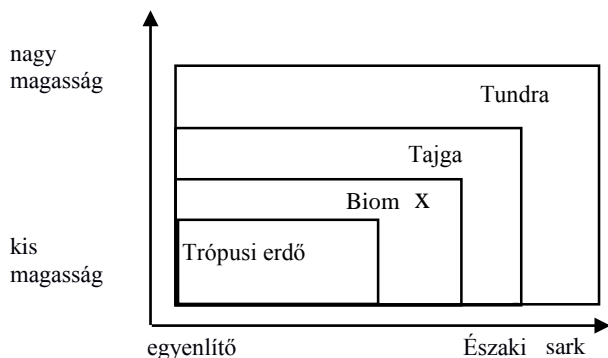
3. Mi a lebontók feladata?

- 1) Részt vesznek a szén körforgásában.
- 2) A növények számát tartják fent.
- 3) Táplálékot biztosítanak az állatoknak.
- 4) Csökkentik a nitrogén koncentrációját a természetben.

4. A heterotrófok a szén körforgás során a következő szénforrásokat használják:

- 1) a szervesvegyületek
- 2) a szén-dioxid
- 3) a szén-monoxid
- 4) a kalciumkarbonát

5. Melyik biom van X-szel jelölve a következő diagrammon?

- 1) szavannák biomja,
- 2) lombhullató erdők biomja,
- 3) tűlevelű erdők biomja,
- 4) mediterrán biom.

6. Karikázd be annak az oszlopnak a címét, amelyik megfelel a követelményeknek! Melyik halfaj élőhelye lehet a folyó alsó folyása?

Halfaj	1 faj	2 faj	3 faj
A túléléshez szükséges oxigén koncentráció mg/l-ben kifejezve	5–11	4	0,5
A növekedéshez szükséges optimális hőmérséklet °C-ban kifejezve	7–17	10–24	20–28

7. Ha az állítás igaz, karikázd be az I, ha hamis, a H betűt!

A békalencse a folyó felső folyásának növénye.	I	H
A szúnyog lárvák édes vízben fejlődnek.	I	H
A süketfajd Szerbia sztyeppéin él.	I	H
A neptunfű nevezetű virágos növény a partiövezet (litorál) lakója.	I	H
A tengeri csikó bentosz szervezet.	I	H
Az édesvizek kevésbé áttetszők, mint a tengerek.	I	H
A mélytengeri halak fitoplanktonnal táplálkoznak.	I	H
A fenyőfélék lehetnek örökzöldek és lombhullatók.	I	H
A gyeptársulások lehetnek természetesek és antropogének.	I	H
A tőzeg mocsári állatok elhalásával és elszenesedésével keletkezik.	I	H

Írd be a megfelelő betűt/betűket az üres mezőkbe!

8. Mely állatok és növények fognak osztozni a vadmacskával az ökoszisztémán?

A – nyúl; B – mókus; C – hiúz; D – zerge;

E – lucfenyő; F – jegenyefenyő; G – csertölgy; H – fehérfűz.

9. Kösd össze a növényeket a megfelelő övezettel!

A – gyékény; B – hínár; C – hidra; D – békalencse; E – fehér tündérrózsa; F – békanyál; G – nád.

Nádasok övezete –

Víz alatti növények övezete –

Úszó növények övezete –

10. Egy bűvár a tengerfenéket tanulmányozta, és készített egy listát az ott látott élőlényekről. A listán a következő fajok szerepeltek:

A – tengeri rózs; B – bíbor csiga; C – tengeri csillag; D – tengeri csillag lárvája; E – tonhal; F – nyelvhál; G – medúza; H – nemeskorall; J – hólyagmoszat.

Írd az üres mezőbe azon fajok előtti betűt, amelyek tévedésből kerültek fel a listára!

Töltsd ki a táblázat üres mezőit!

11. A természetben az élőlények gyakran élnek egységben. Például a korallak gyakran élnek együtt a moszatokkal vagy cianobaktériumokkal, míg a remeterák gyakran él együtt a tengeri rózsákkal. A táblázatban említett példák (A – élőlény) mellé írd be a megfelelő élőlényt (B – élőlény) a lent fel soroltak közül, akivel az egységben (szimbiózisban) tud élni.

Lehetséges válaszok: baktérium, moszat, növény, gomba, állat.

Példa	A – élőlény	B – élőlény
A hüvelyesek gyökerén lévő megvastagodások	növény	
Zuzmó	Moszat vagy kékmoszat	
Cellulóz emésztése	Állat	

12. Töltsd ki a táblázatot! Írd a megfelelő helyre a lent felsorolt fogalmakat!

Lehetséges válaszok: mechanikai küzdelem, gyümölcsökkel táplálkozó madarak, rodenticidek, levéltetvek, fungicidek, biológiai küzdelem, gyomnövények, vegyi küzdelem, rovarirtók.

Agro-ökoszisztéma		
Károsfaj	eszköz	Káros fajok elleni küzdelem módja
Egerek	Egérfogó	
	Madárijesztő	Mechanikai küzdelem
	Katicabogár	
	Növényirtószerek	
Krumplibogár		Vegyi küzdelem
Rágcsálók		Vegyi küzdelem

Figyelmesen szemlélj a képeket/ábrákat és oldd meg a feladatokat!

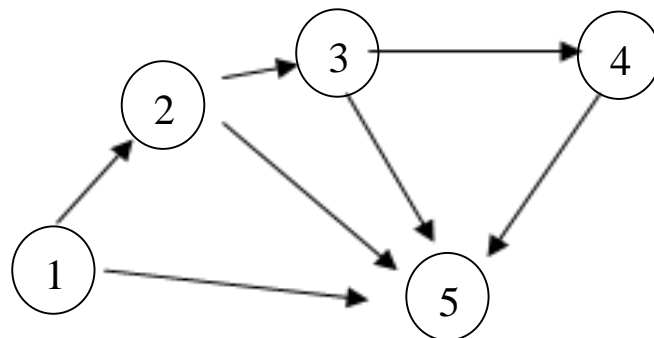
13. Figyelmesen tanulmányozd a táplálkozási hálózat ábráját, melyen a jobbra mutató nyilak az anyagok táplálkozással történő szállítását jelölik a táplálkozási szintek között, míg a lefelé mutató nyilak az anyagok kiválasztással vagy elhullással történő szállítását jelölik. Oldd meg a feladatokat!

A. Melyik részhez tartozna a szöcske? _____

B. A 4-es részhez tartoznának _____ rendű fogyasztók.

C. A baktériumok és a gombák _____ részhez tartoznának.

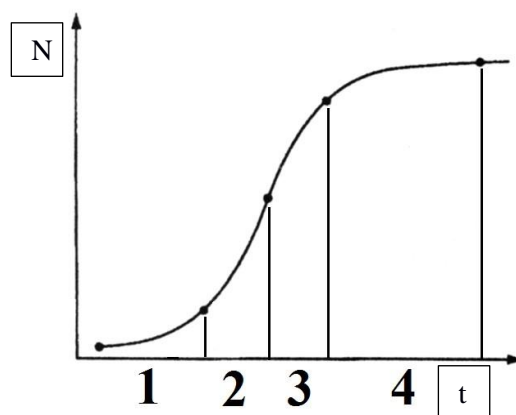
D. A 3-as részhez tartoznának _____ rendű fogyasztók.

14. A grafikonon látható görbe egy populáció egyedszámának (N) növekedését mutatja (t) időegység alatt.

A. A szakaszok leírása elé írd oda a grafikonon szereplő számokat, hogy azok a leírásnak megfeleljenek!

- _____ – lassú növekedés szakasza
- _____ – hirtelen, gyors növekedés szakasza
- _____ – a növekedés megállásának szakasza
- _____ – lassú növekedés szakasza

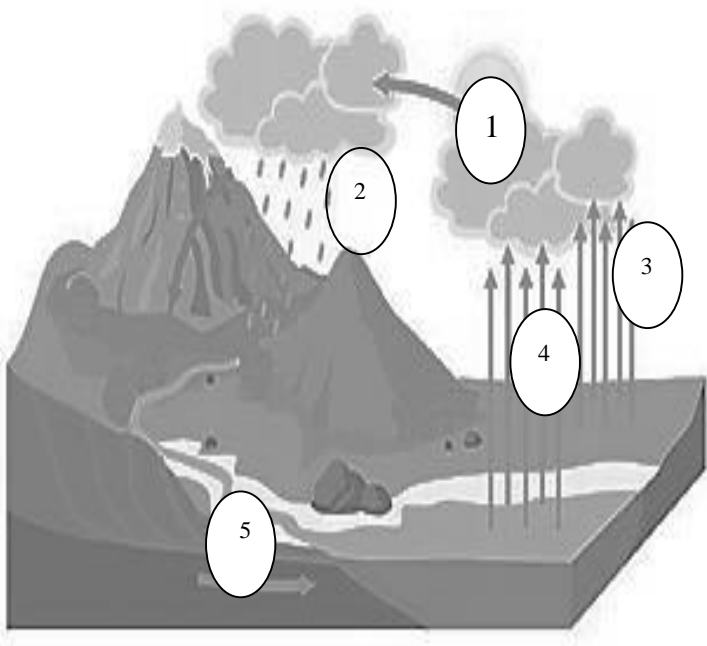

B. Karikázd be a helyes válasz előtti számot!

A fenti görbe megfelel egy populáció növekedésének:

- 1) korlátozott környezeti feltételek mellett,
- 2) nem korlátozott környezeti feltételek mellett.

15. Írd a vonalakra a választ!

A. Minek a körforgását mutatja be a kép?

B. Milyen jelenségek vannak ábrázolva a képen a 2–5. pontokon?

2 - _____

3 - _____

4 - _____

5 - _____

C. Hogy nevezik az 1. jelenséget előidéző ökológiai tényezőt?

_____

D. Milyen erő váltja ki a 2. és 5. jelenséget?

_____

16. Figyelmesen olvasd el a kocsányos tölgy leírását, és karikázd be a helyes válasz előtti számot!

A kocsányos tölgy 50 m magasra is nőhet. A koronája széles, szabálytalan és elágazó. A kéreg a fiatal egyedeknél sima, míg a kor előrehaladtával megrepedezik és szürkésbarnás lesz. A gyökérrendszere jól fejlett. A levelei egyszerűek és karéjosak. A virágok egyivarúak, a növény pedig egylaki. A porzós barkák lógnak, a termős virágok ötös csoportokban hosszú nyélen találhatóak. Áprilisban és májusban egyszerre virágzik és hoz levelet. Termése a makk, amely szeptemberben és októberben érik be. A nedves, termékeny, mély talajt kedveli, amely agyagos és homokos. Elviseli a talaj magasabb sótartalmát, valamint a magas talajvízállást és az időszakos áradásokat. Érzékeny a késői fagyokra, de jól viseli a magas hőmérsékletet.

A. Hol alakulhatnak ki kocsányos tölgy erdők?

1. A bükkerdők fölött
2. Hegyi patakok mentén.
3. Síksági folyók mentén.
4. A hegyvidéken, a lucfenyővel és jegenyefenyővel együtt.

B. A kedvezőtlen időjárási feltételek miatt megtörténhet, hogy kevesebb makk termés legyen. Melyik állat fajra gyakorol ez majd a leginkább negatív hatást?

- 1) foltos szalamandra
- 2) hőscincér
- 3) erdei egér
- 4) erdei hangya

17. Írd az üres zárójelekbe a megfelelő számot!

1 – hangya	( ) molekula
2 – mitokondrium	( ) szövet
3 – kő	( ) sejtsejtszervecske
4 – porc	( ) sejt
5 – szőlős	( ) populáció
6 – gyökér	( ) szervrendszer
7 – trombocita	( ) szerv
8 – ürge a homokpusztán	( ) ökoszisztéma
9 – keringési rendszer	( ) biom
10 – keményítő	( ) szervezet

18. Figyelmesen tanulmányozd át a hegyet! Minden növénytársulás előtt egy betű látható. Válaszolj a következő kérdésekre, és írd a válaszodat a vonalra!

A. Melyik éghajlati tényező eredményezte ezt az elrendezést? _____

B. Melyik domborzati tényező eredményezte ezt az elrendezést? _____

C. Melyik domborzati tényező felelős a kép job és bal oldala közti különbségért?
_____

